

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

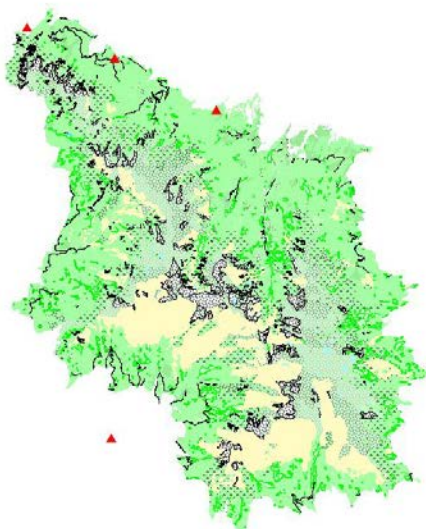
**МАТЕРИАЛИ РАБОТНА СРЕЩА ЗА ОБСЪЖДАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ
РАЗДЕЛ " БИОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА " (Т.1.12-1.15) - ВТОРИ МОДУЛ
27-28.10.2014 Г., ГР. РАЗЛОГ
ПО ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛЕН ПАРК ПИРИН ЗА ПЕРИОД
2014-2023 ГОДИНА**

1.15. ФАУНА

1.15.6. Ловна фауна

⇒ **Благороден елен (*Cervus elaphus*)** – Силно застрашен от изчезване като обитава в ограничени количества периодично. Придържа се към масивните горски комплекси на парка. Няма реални данни за численост и състояние на територията на НП „Пирин“. Не се посочва в ежегодните пролетни таксации през последните 10 години. Наблюдавани и засичани са единични или на много малки групи, предимно мигриращи елени по границите на парка с горските и ловните стопанства. Няма данни за сватбовища и сватбуващи елени през есента. Потенциала на местообитанията е добър и от предварителния модел изчислените нормални запаси на вида са около 180 броя при среден трети бонитет. За възстановяване на популацията може да се изгради аклиматизационен двор за благороден елен с последващо разселване. Необходими са съвместни дейности и работа със стопанисващите дивеча в прилежащите територии на парка тъй като популацията е една и съща поради хранителната миграция на благородния елен.

Ориентировъчна карта на регистрации на благороден елен

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

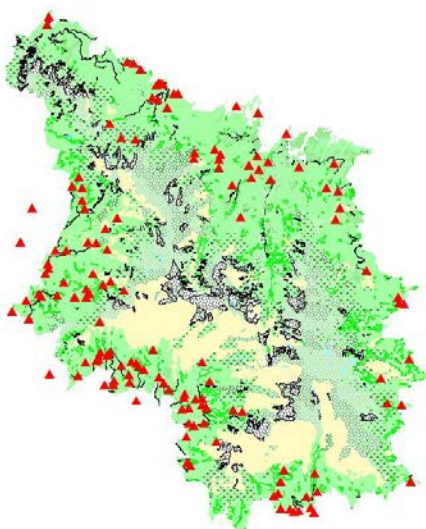

Решения за
по-добър живот

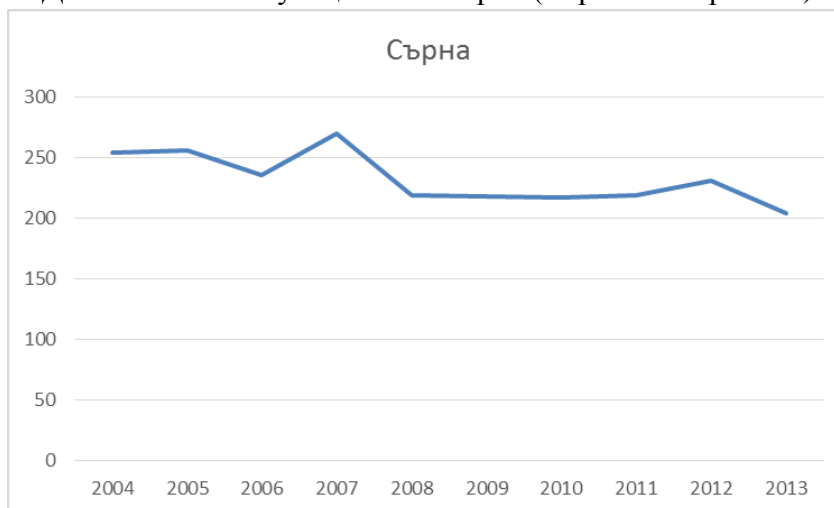
Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

⇒ **Сърна (*Capreolus capreolus*)** – разпространена повсеместно на цялата територия на НП Пирин. Данни за състоянието и числеността на сърните преди 20 години показват запас от порядъка на 400 бр. Потенциала на местообитанията е добър, като от предварителния модел изчислените нормални запаси на вида са около 580 броя при среден трети бонитет. Действителните запаси на сърната са стабилни през последните 10 години: 200 – 220 бр., но търпи и най-големи загуби от хищниците, браконьерството и тежките зими, поради това очакваното нарастване числеността на сърната не се забелязва. За да се стабилизират и увеличат запасите е необходимо изграждане и поддържане на биотехнически съоръжения в местата с надморска височина над 1500 м., където често сърните при тежки зими остават да обитават сравнително малки територии и при липса на храна и невъзможност за миграция търпят значителни загуби.

Ориентировъчна карта на регистрации на сърна.

Динамика на популацията от сърна (*Capreolus capreolus*)

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

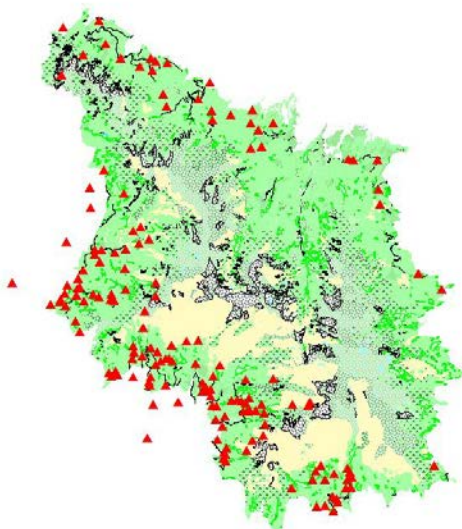

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

⇒ **Дива свиня (*Sus scrofa*)** – Поради голямата пластичност на вида нормалният (допустимият) запас от предварителния модел е 200 бр., като е доста по-нисък от действителния който е около 400 бр. За борба срещу чумата по дивите прасета се залагат ваксини във всички паркови райони. Наблюденията показват, че има места, където дивата свиня намира естествена храна и спокойствие, като има ограничен район на местообитание и дори при лоши метеорологични условия почти не напуска границите на парка. Това са райони с дъбови и букови насаждения, а в откритите площи са се настанили папрати и кореноплодни растения. За съжаление тези места са изключително малко на територията на парка. Ниският запас, липсата на конкуренция и гореспоменатите факти са едни от основните причини зрелите глигани да имат голям периметър на движение и да мигрират в съседните (прилежащи) територии на парка. Популацията е със силно разстроена полова и възрастова структура поради груповия лов на териториите на ловните сдружения.

Ориентировъчна карта на регистрации на дива свиня.

Динамика на популацията от дива свиня (*Sus scrofa*)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

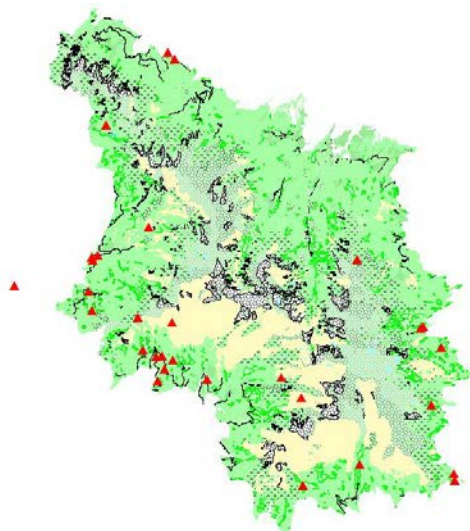

Решения за
по-добър живот

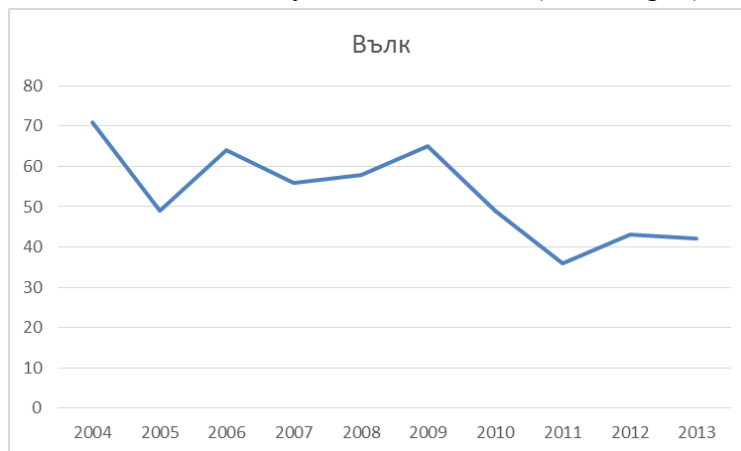
Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

⇒ **Вълк (*Canis lupus*)** - запасите на вълка намаляват но са високи през последните години, има допустими щети върху дивеча и селскостопанските животни. Характерна негова особеност е придвижването на големи разстояния за малки периоди от време, както и големи разлики в половата и възрастовата структура на запаса в различните периоди на годината. Всичко това увеличава трудността на таксацията му и определянето на реалните параметри на популацията. Въпросът за нормалният запас на вълка е дискуссионен. В различни публикации се посочват различни числа. Във всички случаи, обаче той трябва да бъде функция на моментния запас на копитния дивеч, като се взема предвид коефициента на прираст на различните видове. През последните няколко години запасите на вълка са сравнително постоянни – около 40 бр.

Ориентировъчна карта на регистрации на вълк.

Динамика на популацията от вълк (*Canis lupus*)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

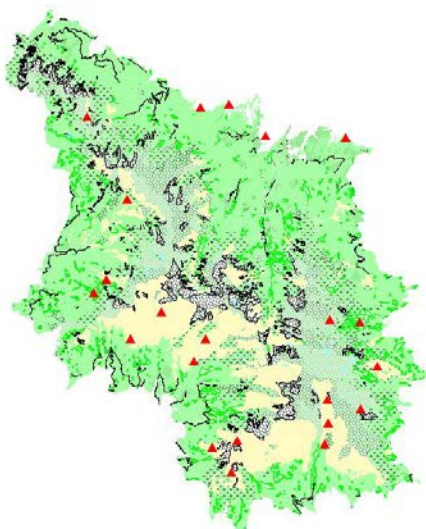

Решения за
по-добър живот

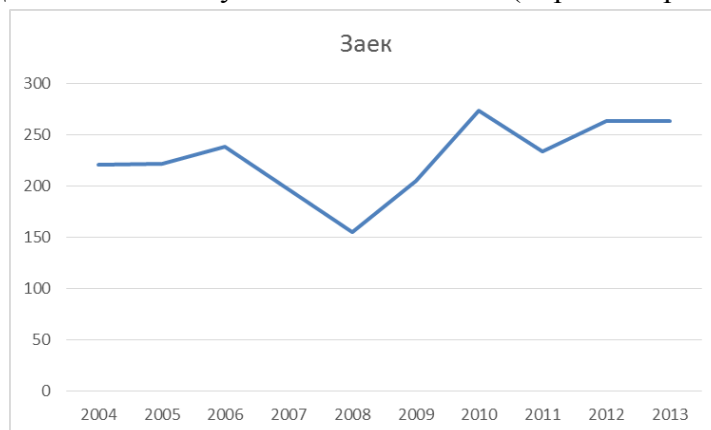
Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

⇒ **Див заек (*Lepus europaeus*)**- обитава повсеместно, предимно откритите площи с ниска растителност, както и изредени горски комплекси и плътни горски масиви в по ограничено количество. Липсата на голи площи, както и голямата надморска височина определят и сравнително постоянния равномерен запас от около 250 бр.

Ориентировъчна карта на регистрации на див заек.

Динамика на популацията от див заек (*Lepus europaeus*)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

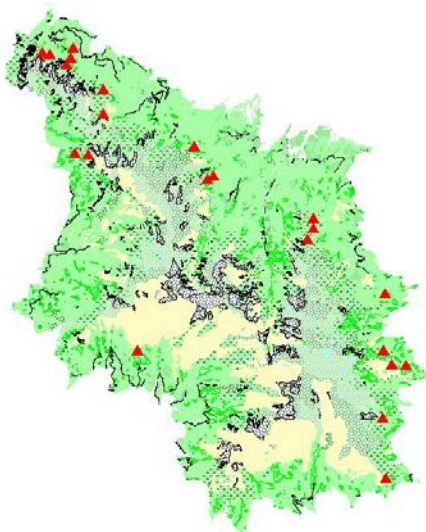

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

⇒ **Глухар (*Tetrao urogallus*)** – характерен вид за територията на НП „Пирин“ Данните за запаса на глухара от преди 20 години са около 220 бр. Последните 10 години числеността му намалява от 190 до около 100 бр. Таксацията през 2013 год. отчита 97 бр. Потенциалът на местообитанията е около 230 птици. Промените в местообитанията на глухара са твърде динамични и това корелира с динамиките в параметрите на популацията му. При всички положения осигуряването на спокойствие по време на размножителния и гнездовия период ще намали загубите и ще увеличи коефициента на прираст. Доказано е, че в радиус от 500 до 1000м. около токовището гнездят приблизително 90% от женските птици. Това означава, че е необходимо да бъде осигурено спокойствие в районите около токовищата минимум още един месец след приключване на брачния период. По този начин ще се даде възможност глухарките да измътят пиленцата и след това, да продължат отглеждането на своите малки. Това, на практика обаче не се случва. Направените проучвания, безспорно доказват, че за нормалното съществуване на популациите от глухар е необходимо да се обръща особено внимание не само на токовищата, но и на местата за гнездене и периодът през който женските птици снасят яйца, мътят и отглеждат малките пиленца. Това означава, че за глухарите не трябва да се мисли само по време на тяхното токуване. Промяната в характера на гората и засиленото човешко присъствие в местата за токуване и гнездене неминуемо води след себе си до съответно изместване на птиците в търсене на нови подходящи за тях условия. Постоянните опити за браконьерство в по-отдалечените и периферни райони, пресиленото ползване в предишни периоди, както и безпокойствието на птиците е довело, до чувствителното намаляване на техният брой към настоящият момент.

Ориентиловъчна карта на регистрации на глухар.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

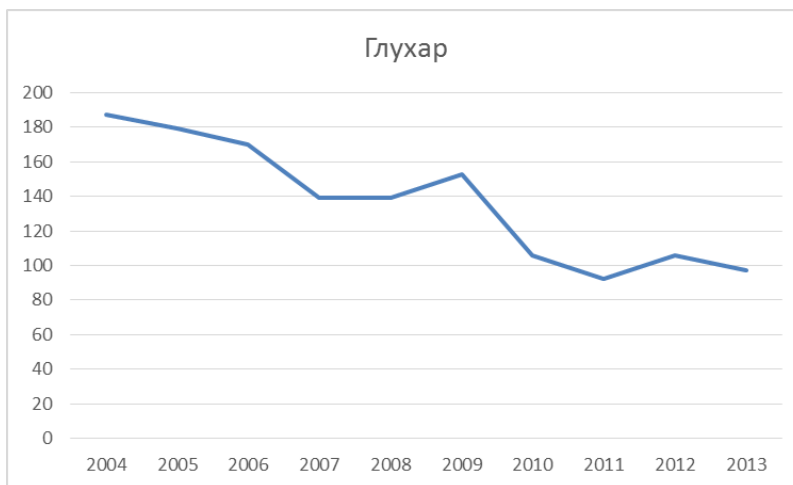
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
ПО-ДОБЪР ЖИВОТ

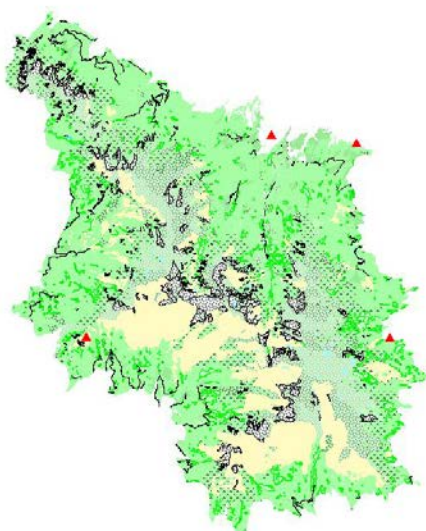
Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Динамика на популацията от Глухар (*Tetrao urogallus*)

⇒ **Яребица (*Perdix Perdix*)** – обитава предимно периферните, ниски райони по границите с парка. Таксацията от 2013 г. показва 113 бр. пролетен запас. Не може да се очаква висок запас и стабилна популация поради факта, че яребицата намира по добри условия и местообитания в териториите на ловните дружини, където се подхранва и разселва.

Ориентировъчна карта на регистрации на яребица.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

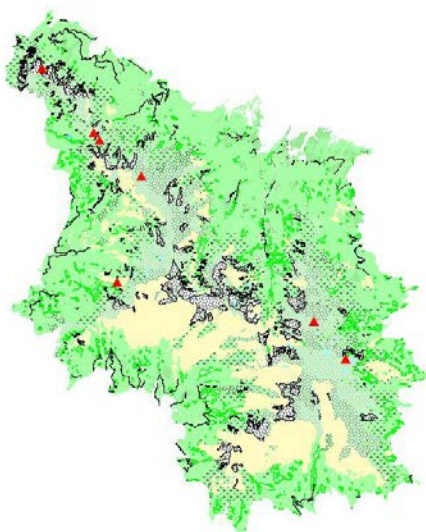

Решения за
ПО-ДОБЪР ЖИВОТ

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

⇒ **Кеклик (*Alectoris graeca*)** – Среща се на малки ята по високите билни части на Пирин. Ежегодните таксации показват сравнително постоянен запас от около 50 бр. Голямата надморска височина ограничава развитието на популацията на този вид.

Ориентировъчна карта на регистрации на кеклик.

Динамика на популацията от кеклик (*Alectoris graeca*)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Проблеми/ рискове

Благороден елен (*Cervus elaphus*) – Необходими са сериозни мерки за опазване и възстановяване на популацията от благороден елен на територията на НП „Пирин“. Застрашена е от пълно изчезване.

Сърна (*Capreolus capreolus*) – От изключителна важност за оцеляването на приплодите на сърната е осигуряването на спокойствие по време на раждането и отглеждането на новородените. Необходимо е да се засили контрола по осъществяване на тези дейности, които оказват негативно отношение – пашата на домашни животни и безпокойство от туристи. Значителни щети върху популацията на сърните нанасят вълците.

Дива свиня (*Sus scrofa*) – Популациите са силно разстроени като полова и възрастова структура, което намалява прираста, и увеличава естествените загуби. Това се дължи на факта, че голяма част от дивите свине и особено майките и младите животни през зимата а през сватбения период и глиганите, мигрират търсейки храна и попадат в ловните полета на дружините, където се отстрелват. Отстрела на свинете майки е масова практика, като последиците се задълбочават и след това, защото останали без закрила тези приплоди и млади животни или биват доизбивани по време на гонките, или стават безпроблемна плячка за вълците. Останали без майка приплодите оцеляват изключително рядко до следващата пролет, особено при трудните зимни условия, каквито са в Пирин.

Вълк (*Canis lupus*) - В България не се води статистика на убитият от хищници дивеч. Биологията на вълка и мечката налага различен подход при минимизиране щетите от тези два вида. Поради големите райони на обитаване често вълци се отстрелват в съседните на парка ловностопански райони. Плътноста на територията на парка е значителна и поради факта, че пашуват много домашни животни.

Глухар (*Tetrao urogallus*) – Основните негативни фактори за развитието на популацията са:

- Промяна на естествения биотоп на токовищата в резултат на настаняване и израстване на естествен подраст.
- Браконьерство.

За стабилизиране запасите на глухара трябва да се отделят значителни сили и средства, не само преди и по време на токуването и най-вече да се обърне внимание на щетите, които търпи от дребните хищници.